

POSTÁS DOLGOZÓ

XL. ÉVFOLYAM, 7. SZÁM

A POSTÁS SZAKSZERVEZET LAPJA

1996. JÚLIUS

Tájékoztató a PSZ elnökségi és választmányi üléseiről

A Postás Szakszervezet elnöksége június 14-én ülést tartott.

Előljáróban Buják Ágnes szakértő ismertette, hogy a korábbiakhoz képest a költségvetés-tervezetben a tartalékok csökkentette és az oktatásnál további 600 000 forint emelésre lát lehetőséget.

Dr. Berta Gyula beszámolt az oktatási bizottság ülésén elhangzottakról. Az oktatási bizottság nem javasolja az egynapos továbbképzést, mindenképpen 2x2 napos oktatás lebonyolítását javasolja ebben az évben, s ebben egyik alkalommal a választmányi tagok részére történne oktatás. Témájában a posta üzleti tervének megismerése, illetve a bértárgyalások módszere, metodikája. A bizottság javasolja: 2 napos továbbképzés keretében, 200-250 fő részére a szakszervezeti munkajogi jogosítványokról, illetve a kispostákról és postaügynökségekről történjen előadás és továbbképzés külső előadók igénybevételével.

A bizottság javasolja, hogy az üzemi tanácsokkal közösen is szervezzünk oktatást, így a KÜT és a Postás Szakszervezet elnöksége részére közös oktatást lehetne szervezni.

Mundruczó Kornél, össze-foglalva az elhangzottakat,

megállapította, hogy a költségvetés-tervezet csak az elnökség támogatásával lehet a választmány elé terjeszteni, további változtatások átvezetése nélkül. Szóbeli kiegészítésként mindenképpen el kellett mondani, hogy az oktatásra fordított költségek az elmúlt évihez képest növekedtek, azonban még mindig szükséges további előrelépés. A vitában elhangzott témák – tagépítés, tagtöbörzés, gazdálkodás, tagdíjmegosztás, alapítvány helyzete, szakszervezet-politikai kérdések, vagyongazdálkodás kérdése – fontosak a tájékoztatás érdekében és a tájékoztatás alkalmas nagyobb létszám kezelésére. Az elnökség kéri az oktatási bizottságot, hogy szeptember végéig konkrét javaslatot dolgozzon ki az oktatásra és azt terjessze elő az elnökség részére.

Az elnökség egyetért a költségvetés-tervezet választmányi ülés elé terjesztésével.

Mundruczó Kornél tájékoztatót a Magyar Posta Rt. felügyelőbizottságába választott munkavállalói képviselők írásos beszámolójáról, valamint annak választmányi tagok részére történt megküldéséről a választmány soron következő ülésére.

Ezután Konrád Ervin beszámolt a hírlapkézbesítők bér-

rendszerének ügyében végzett szakértői egyeztetésről a szakma képviselőivel. Ismertette, hogy a szakma szerint nem áll rendelkezésre további fedezet újabb bérelem bevezetésére, illetve a bérrendszer átalakítása tudná csak megteremteni az újabb béremelést. Mundruczó Kornél hangsúlyozta, hogy a szakma által küldött anyagból egyértelműen kiderült, hogy részükről a nyugtábeszedési díj lekerült a napi-rendről. Az elhangzott javaslat szerint vagy tudomásul vesszük a szakmai álláspontot, vagy pedig kidolgozunk erre vonatkozóan egy új bérrendszert.

A vitában elhangzottakat összefoglalva: *a szakmai választ nem tudjuk elfogadni*, Főrisné asszony részéről konkrét ígéret hangzott el a nyugtábeszedési díj bevezetésére vonatkozóan, így feltétlenül szükséges Főrisné asszonyt a választmányi ülésre meghívni. Szükséges felvetni, hogy a bérmegállapodás idején 20 százalékos inflációt prognosztizáltak, ma ez már nem tartható így, kezdeményezni kell a bérmegállapodás módosítását, de nemcsak a hírlapkézbesítők vonatkozásában, hanem teljes postai szinten.

A továbbiakban Csikos Anna tájékoztatót a kézbesítők kor-

kedvezményes nyugdíjazásával kapcsolatos minisztériumi válaszcímról, valamint a fogászati ellátás további sorsáról, jelezve a KÜT ez ügyben hozott állásfoglalásának tartalmát. Az ülés végén Mundruczó Kornél tájékoztatta az elnökséget, hogy a szerb postászsakszervezet meghívására – a szerb posta napja alkalmából – Baróczi Sándornéval Belgrádban járt, majd a szlovák postászsakszervezet meghívására rövid munkalátogatást tett Szlovákiában.

Bejelentette, hogy egyeztetés után javasolja Buják Ágnes részvételét Németországban, a nemzetközi szakszervezeti konferencián a fasizmus témakörében. Pölc Ferenc betegsége miatt javasolja, hogy helyette Hágában Mészlányi Ferenc vegyen részt az IPTT-kongresszuson.

Bejelentette, hogy a vagyonhasznosítás kérdésében szükséges választmányi döntés, hiszen célszerű lenne profi vagyongazdálkodó megbízni a vagyonhasznosítással, annak érdekében, hogy az ügyben tárgyalásokat lehessen folytatni szükséges a választmány hozzájárulása.

Mundruczó Kornél elnök az ülést bezárta.

(Folytatás a 3. oldalon.)

Postás Nyugdíjbiztosító Pénztár létesítése

Az 1996. évre megkötött bér-megállapodás szerint az idén megalakul a Postás Nyugdíjbiztosító Pénztár. A pénztár működtetése és alapítása tárgyában kiírt pályázaton a Posta Bank csoport nyerte meg.

Az alapítással és tagszer-

vezéssel kapcsolatos feladatokat az Első Hazai Pénztár Szervező Rt. – tulajdonosok között van a Postás Szakszervezet is – látja el. Az alakuló közgyűlésre várhatóan augusztusban kerül sor. A tagok érdemi toborzása ezt követően történik.

A BUVI júniálisa a Kamaraerdei Ifjúsági Parkban (Képriportunk a 2. oldalon.)

Látogatás Ópusztaszeren (Cikkünk a 6. oldalon.)

Szakadó esőben Benkóékkal (7. oldal)

Asztalitenisz országos bajnokság. Ezüstérmes a Postás SE

Alkotmányozás, gazdasági kapcsolatok, érdekegyeztetés

Tudósítás az MSZOSZ konferenciájáról

– Jelenleg nincs egyezség az alkotmányozás tartalmi kérdéseiben, sem szakmai körökben, sem tudományos berkekben, sem a társadalmi szervezetek között – jelentette ki *Tálas Miklós* szakértő az MSZOSZ alkotmányozással foglalkozó országos konferenciáján. Majd így folytatta a fel-szólaló: – Ilyen helyzetben *kell-e most az alkotmányozás, lesz-e most új alkotmány?*

– Kell az új alkotmány, mert szükség van rá! – válaszolt a kérdésre *dr. Sajó András*, az MTA levelező tagja. És hozzátette: meg is lehet csinálni. *Dr. Kondorosi Ferenc*, az Alkotmánybírószék főtanácsosa, az Emberi Jogok Magyar Központjának igazgatója pedig így fogalmazott: – Kell alkotmányozásról beszélni, de *nincs alkotmányozási szükséghelyzet*. Elképzeltetetlen, hogy itt két éven belül új alkotmány szülessen. Magunk között is polémiák zajlanak az érdekegyeztetésről, arról, legyen-e társadalmi vita és milyen legyen az. – *Dr. Somogyvári István*, az Országgyűlés alkotmány-előkészítő bizottsága titkárságának vezetője szerint egyszerűbb, hogy ne legyen most alkotmányozás, nehezebb viszont, hogy legyen. Tény, folynak az előkészületek és van is esély. Amíg van esély, *folytatni kell a munkát*.

Felelő nézetek

Rabi Ferencnek, az MSZOSZ alelnökének megnyitójával indult, és elnökletével folytatódott tanácskozáson először *dr. Sajó András* fejtette ki véleményét. Az ismert szakember bevezetőjében hangsúlyozta: Az

alkotmány biztosítja azt a tereket, amelyben az érdekképviselet is mozgathat. Az alkotmány ugyanakkor nem az érdekvérvényesítés terepe. Hosszú időre szóló megoldás, érték. Jó szociális ellátás biztosítható anélkül is, hogy a szociális jogok bekerülnének az alkotmányba. Az alkotmány nem válhat az üres ígéretek gyűjteményévé.

Dr. Kondorosi Ferenc jelezte, hogy jogászok és politikusok vitáznak, filozófiák csapnak össze – a többi között – a szociális jogok, az állam szociális kötelezettségeinek szerepeltetéséről. Véleménye szerint meg kell határozni az *alapvető értékeket*. A természeti és az építészeti környezetet is. A gazdasági és szociális jogok alapjogok, ezért mellőzhetetlenek. Fontosak a kulturális és véleménynyilvánítási jogok, s nem maradhatnak ki a tudományos, művészeti szabadságot biztosító jogok sem. Hangsúlyozta a koherens gondolkodás szükségességét. Úgy vélte, nem a szakszervezetek és civil szervezetek feladata az alkotmányozás, de *kizárni sem lehet* az érdekvédelmi szervezeteket, szükség van az érdekvédők állásfoglalására.

Dr. Somogyvári István ismertette, hogy – a parlamenti vita alapján – kik pártolják a „szociális állam” fogalmát, és kik ellenzik, melyek a főbb érvek amelllett, hogy az érdekegyeztetés ne kerüljön be a szövegbe, s kik és miért nem helyeslik, hogy a szociális jogok alanyi jogként jelenjenek meg.

– Nem kívánjuk átvenni a parlament szerepét, de az alkotmányozás nem kizárólag a

törvényhozás dolga – mondta *dr. Kiss Sándor*, a Szakszervezetek Együttműködési Fórumának (SZE) szakértője. Megállapította, hogy nincs közmegegyezés alapvető kérdésekben, nem folyik társadalmi vita sem. Helytelenítette azt a felfogást, mintha csak a parlamenti pártoknak lenne felhatalmazása az alkotmányozásra, holott egymillió az össz-szakszervezeti tagság létszáma, több mint a parlamenti pártoké együttvéve. A szakszervezetek nincsenek szerepeltetésben, de ilyen alapvető kérdésekben *hallatni akarják véleményüket*.

Dr. Kiss Sándor kiállt a választási törvény reformja mellett, szorgalmazta az érdekegyeztetés bekerülését a szövegbe, hiszen ez 3 és fél millió munkavállaló közjogi szerepét erősítené. Fontosnak tartotta, hogy utalás történjék a szociális jogállamiságra, a munka társadalmára. Sürgette, hogy a szakszervezeti konföderációk egyeztetessék álláspontjaikat, s ezt tegyék le a törvényhozás asztalára.

Az érdekegyeztetés fontossága mellett emelt szót *dr. Galambos Károly*, a Közigazgatási Kamara képviselője is. Mint mondta, az nem érv, hogy az érdekegyeztetés rendszere anélkül is működik, ha nem kerül bele az alkotmányba. Ilyen alapon alkotmányra sincs szükség, hiszen minden más jól működhet anélkül.

Ki szervezze a társadalmi vitát?

– Lesz-e igazi társadalmi vita? – kérdezte *Groszmann Ti-*

bor, a Textilipari Dolgozók Szakszervezetének titkára. A kérdésre *dr. Somogyvári István* így felelt: – Az államhatárolom nem szervez ilyet. Ha akarnak társadalmi vitát, az a civil szervezetek dolga. A régi értelemben felfogott társadalmi vitára azonban senki se számítson. – Az érdekegyeztetés alkotmányban történő szerepeltetésével nem értett egyet. Így tette fel a kérdést: – Lehet minden kérdésben egyeztetni a döntés előtt? Milyen szankciók legyenek, ha az egyeztetések nem történnek meg? Ezeket – mint mondta – aligha lehet jól megfogalmazni az alkotmányban.

Ezzel viszont *Egerszegi László*, az MSZP Somogy megyei országgyűlési képviselője szállt vitába. A képviselő úgy vélte, az alkotmány nem pusztán jogi dokumentum. Társadalmi kérdéseket és követelményeket tartalmaz. Ezért is helyet kell kapnia benne az érdekegyeztetésnek. Ez *generális kérdés*. Enélkül a társadalom nem fogadja el, márpedig az új alkotmányhoz társadalmi konszenzus szükséges.

Ha a helyzet úgy alakul, a társadalmi szervezetek, a szakszervezetek gyakoroljanak nyomást, lépjenek fel közösen az érdekegyeztetés alkotmányba kerüléséért.

Hajdú Attila, az MSZOSZ Jogi Irodájának vezetője is meg-erősítette: – Az alkotmány erkölcsi dokumentum is, nemcsak jogi. Milyen ez a társadalom és milyen akar lenni? – ezt kell megválaszolni és kimondani: *Magyarország munká-*

(Folytatás a 3. oldalon.)

A BUVI juniálisa a Kamaraerdei Ifjúsági Parkban

A diéta felfüggesztve...

Valami készül...

Idén hatodjára került sor arra a juniálisra, melyet a BUVI szakszervezeti bizottsága és az út rendezett a Kamaraerdei Ifjúsági Parkban.

S alighanem ez volt az a juniális, amely felülmúlt minden előzőt, mert csak, hogy egy számadatot említsek; a résztvevők száma majdhogynem megközelítette a kétezret. S ez jóval több, mint a korábbi évek megjelentjeinek száma.

Mindez annak ellenére történt, hogy a június 22-i rendezvény előtti napokban felhőszakadások tömkelege szakadt országunkra, minden épeszű – és felős ember – azt mormolta magában: „én a következő napokban még az orromat se dugom ki lakásomból”.

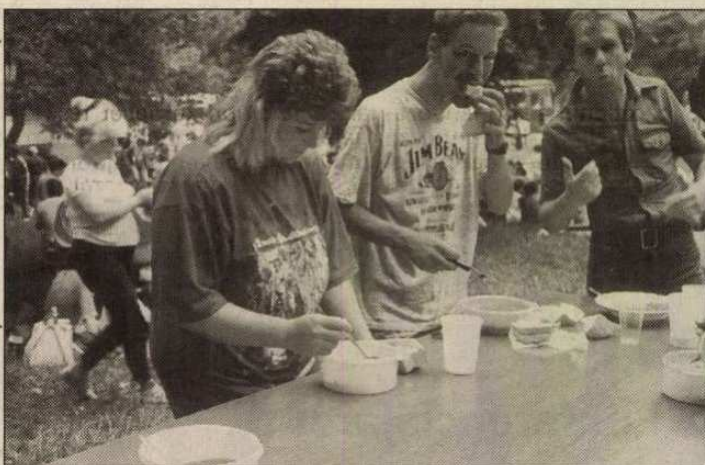
Erre mit tesz isten? Elindultak, eljöttek, s biztos állíthatom, senki sem bánta meg. Legfeljebb az, akinek a nyelvét, s torkát rojtásra égette a már megszokott tatabányai főzőbrigád újfent fantasztikusan jól sikeredett forró ragulevese.

Bevallom, én már több éve gondolkozom azon, hogy honnan a csudából veszik azt a bátorságot, hogy – postás létükre – ekkora mennyiségű ételt olyan színvonalon főzzenek meg, mintha egész életükben csak ezzel foglalkoztak volna. Negyven éve nem volt kalap a fejemben – igaz, akkor is csak egyszer –, de ha volna, „becs” szavamra megemelném. S ezzel, gondolom, nem vagyok egyedül.

– V. Á. –

Tárgyjutalom a jó szakszervezeti munkáért

Repetát nem kapunk?...

Szakmai tanácsadás?

Egy kanál – két tányér

Ki lesz a nyertes?

Túlélem az ebédet?

Rabi Ferenc, az MSZOSZ alelnöke, és Bor Sándor igazgató

A tudósító VEÉGH ÁDÁM sem maradt éhen

Ebéd utáni pihenő?

Körkérdés az üdülésről

A nyári üdülés okozta munka-helyi gondokról beszélgetünk a budapesti 72-es számú posta vezetőhelyettesével, Katona Ágnessel.

- Sok gonddal jár a szabadságok „programozása”, kiadása a hivatalban?

- Bizony, igen. A hozzánk tartozó kispostákkal együtt mintegy száznolcvan a létszámunk. Tünyom többségben nők dolgoznak nálunk, óvodás-, iskoláskorú gyermekes édesanyák. Ők is, mások is – főként az intézményi szün-idők miatt – a nyár heteiben, hónapjaiban szeretnék szabad-ságra menni, s ez érthető kívánság. Persze, a postának ez idő alatt is működnie kell, s ezt meg-értik a dolgozók. A nyári szabad-ság miatt soha nem voltunk még zárva.

- S ön üdült valahol az idén?

- A szabadság előtt vagyok még. Spanyolországi tengerparti kirándulásra készülünk augusztus hónapban.

Tóthné Taszai Ilona a buda-pesti 72-es számú posta szakszer-vezeti vezetőségének tagja.

- A bizalmink távollétében – az üdülések, üdülőjegyek elosztása dolgában ő tudna legtöbbet mon-dani – talán annyit, különösebb „dráma”, maraton hosszúasú vita nélkül idén is sikerült az üd-ülőjegyeket-beutalókat elosztani. A

korábban begyűjtött igények, ké-resek általában teljesültek. Nem volt könnyű feladat most sem, hi-szen legtöbbször a nyárra kérték munkahelyi, illetve szakszervezeti beutalót.

- Többféle lehetőség közül le-het választani?

- A kínálatot felsorolni hosszú lenne. Tény, hogy mind nagyobb a kereslet a kisebb kiadást jelentő önellátós üdültetés, s az ingyenes gyermekbeutalók iránt.

- Készülnek valahová?

- Igen. A munkahelyemtől ka-pott beutalóval nyolc napot üd-ülünk majd családotól Balaton-földváron július második felében. Hatéves Csilla lányom nagyon várja már az üdülés napjait.

Ráczné Balogh Aranka a pénz-felvételen dolgozik, szintén a bu-dapesti 72-es számú postán.

- Szabadság, üdülés?

- Szabadságra megyek ugyan, de igazi pihenés, üdülés biztosan nem lesz – mondja.

Arankától megtudjuk még, hogy az üdülés elmaradását kü-lönböbben nem sajnálja, hiszen két éve jártak Görögországban, és emlékezetesen szép volt a tavalyi, honi néhány napos egri „kirucca-nás” is.

Posta Rt. Egressy úti járműtele-pe, Kármán Attila gépkocsivezető:

- Járműtelepünknek Zamárdi-ban egy családiásan szép üdülője

van. Itt töltünk el kellemesnek ígérkező két hetet e nyáron.

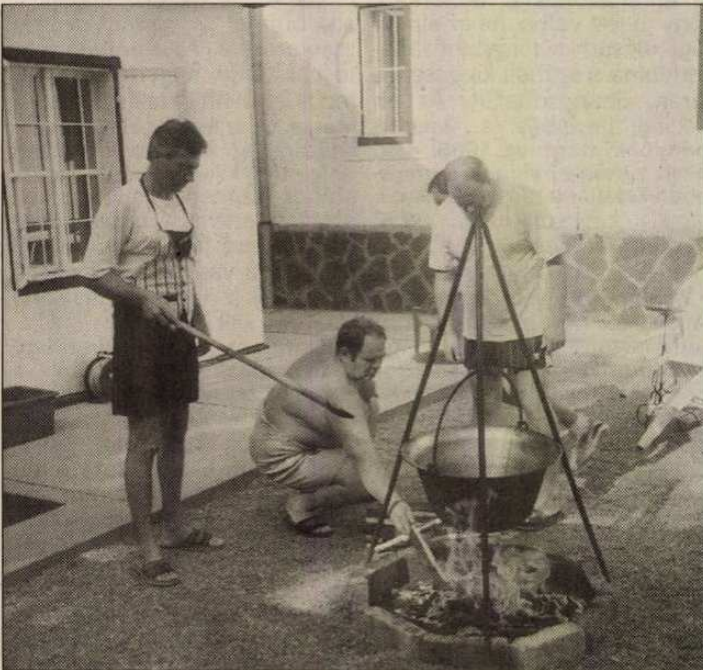
- Családi beutalóról van szó?

- Természetesen. Feleségem az egészségügyben ápolónőként dolgozik, s két kislányunk – a 10 éves Krisztina, a 3 éves Szilvia – is nagyon várja a Balaton-parti együttlétet.

- S mennyibe kerül a kététes családi beutaló?

- 14 400 forintba. Ezért az össze-gért ebédet is kapunk – egy szom-szédos nagyobb üdülőben –, s bár mód lenne rá a kötetlen programja-ink miatt is, reggelit, vacsorát nem kérünk... Egyébként a parkos kör-nyezetben fekvő üdülő jól felszerelt. A szobákban hűtőszekrények van-nak, s az üdülői konyhában mód lesz reggeli, vacsora készítésére is.

Jandó István

A Népszabadság Vas megyében Kézbésítőket jutalmaztak

Az idei év elején hirdették meg a Népszabadság Vas megyében elnevezésű előfizető-toborzó akci-ót. A versengésben a megye összes kézbésítői részt vehettek. Az ünnepélyes eredményhirdetés-re és a jutalmak átadására június 20-án délután, a szombathelyi BM-szervek Művelődési Házában került sor.

Ezen elsőnek Major István, a Soproni Postaigazgatóság igazga-tója elmondotta, hogy örömmel fogadta és támogatta a Népszabadság Részvénytársaság kezde-ményezését. Az igazgatóság há-rom megyéje közül itt van a legke-vesebb előfizetője ennek az orszá-gos napilapnak. Az esztendő vé-géig egyébként az igazgatóság te-rületén két százalékkal szeretnék növelni az előfizetői példányszá-mot.

Dr. Skriba Judit, az újság mar-кетинigazgatója kijelentette, hogy az akció célja: az egykoron rossz emlékü és ezáltal nem szimpatiku-s című lapot megkedveltessék a lakossággal. A próbaszámok meg-ismerésével próbálták bizonyítani, hogy: „más ez az újság”. A mar-кетинigazgató azt is bejelentette, hogy a pénzjutalomban részesülő postások személyijövedelemadó-

terheit az rt. átvállalja. Egyébként néhány új előfizetőt is megjutal-maztak ezen a fogadáson.

Első helyezett: Némethné H. Irén, Szentgotthárd. Jutalma: 50 000 forint. Második helyezett: Bangó Istvánné, Kőszeg. Jutalma: 30 000 forint. Harmadik helyezet-tek: Tóth Norbert, Kőrmend; Né-meth Gáborné, Szentgotthárd; Kovács Attila, Kőszeg és Cser Lászlóné, Vép. Jutalmuk: 10 000 forint és pluszba egy márkás kar-óra. A 33. negyedik helyezett aján-dékcsoomagot kapott.

*

A találkozón azt is megtudtuk, hogy nagyon jó helyre került az 50 ezer forintos első díj.

- Másfél éve négyórás-ként he-lyezkedtem el kézbésítőnek. Ez ne-m pluszkereseti lehetőséget biz-tosított, mivel három gyermekem-mel főállású anyai „státusban” va-gyok – mondja a szentgotthárdi Némethné Huszár Irén, aki szak-szervezetünknek is tagja.

- Másfél hónapig plusz 270 Népszabadság mutatványszámot hordtam a körzetemben. Örülök, hogy sokan megkedvelték és elő-fizettek rá. Természetesen a juta-lomnak még jobban örülök...

(jakab)

Nyaralóknak ajánljuk!

TERMÉSZET

BÚVÁR

1051 BUDAPEST
ARANY JÁNOS UTCA 25.
TEL.: 269-3750 FAX: 269-3761

Villámlo szemü Erdeifülesba-goly-fioka csalogatja a Természet-BÚVÁR most megjelent nyári szá-mának olvasóit.

A bennünket körülvevő világ szemet gyönyörködtet. Vajon csak számunkra ilyen a világ? Aki

világára, használja kalauzul a Ter-mészet muzikájá című érdekes, színes írást.

On el tud-e képzelni fa méretű páfrányokat, óriásra nőtt zsurlókat? Pedig a Kárpát-medence ak-kori tájait mintegy 370 millió évvel ezelőtt ilyen fajok népesítették be...

Hogyan is vethető ez össze a mil-lecentenári-um ezeregy-száz évének időbeli táv-latával? Mol-nár Attila, Sulyok Jó-zsef és Vi-déki Róbert szerzőtrió írá-

sa megannyi megdöbbentő tény-nyel szolgál.

Észak-Afrika országhatárokon keresztül nyúló hegyvonulata, az Atlasz hegység nem csupán a tör-ténelmi múlt izgalmas eseménye-inek színhelye, hanem számos ma élő ritka madárfaj biztonságos menedéke. Helyszíni beszámoló kalauzul el ebbe az érdekes vi-lágba.

Bármely természetvédelmi te-rület „kihordási ideje” nagyon hosszú. Így volt ez a Siófok hatá-rán levő helyi jelentőségű termé-szetvédelmi területtel, a Töreki-tó-vidékkel is.

A biohobbik kedvelői számos gyakorlati tanácsot is kaphatnak, ha elolvassák az akvaristáknak, a terraristáknak és a szobakerté-szeknek szánt cikkeket. A gombász-ösvényeken rovat a virágzó bük-kösök alján megtelepedett fajok-ból villant fel néhányat.

A kerti rozsdafarkú kelleti ma-gát a poszteron. A virágkalendári-um erdőszélek és nyiladékok oly-kor rejtőzködő növényeit tárja elénk.

A feketegazdaságról – reálisan

Interjú dr. Tóth Antallal, a MODUSZ Gazdasági és Társadalmi Marketing Tanácsadó Kft. ügyvezető igazgatójával

- Eltérő nézeteket tapasztalunk a feketegazdaság elő-nyeiről, hátrányairól, veszélyeiről, különböző felfogások keringenek a hozzá fűződő viszonyunkról és kezelésének módjairól. Önnek, a kutatónak, az intézményvezetőnek mi a véleménye erről a problémakörrel?

- Lehet és van is magánvéleménye a kutatónak, de a lé-nyeges, hogy mit mutatnak a tények. Ezekhez képest min-den mellékes. Semmi sem számít, csak a tények. Számos kutatást végeztünk a foglalkoztatás, a munkanélküliség tárgykörében, amelyekben összehasonlítottuk az ország kü-lönböző tájegységeit. Kiderült: a feketegazdaság és munka-nélküliség szorosan összefügg, együtt és külön is területi kategóriát jelentenek.

- A feketegazdaság mellett beszélünk szürkegazdasá-gról is.

- A klasszikus feketegazdaság kriminalisztikai jelenség. Ez büntetendő, itt a börtöné a fő szerep. Mászt jelent a szür-kegazdaság, amely a legális és a feketegazdaság határán mozog. Ez a tömegesebb. Ide tartozik az adócsalás, a külon-böző jövedelmek eltitkolása, az engedély nélküli ipari és szolgáltatótevékenységek stb. Ezek között vannak kisebb súlyú szabálytalanságok is.

- A közvélemény hogyan ítéli meg e jelenségeket, mi a jellemző a társadalom magatartására?

- A társadalmat messze nem érdekli annyira a feketegaz-daság, mint a közpénzek elherdálása, a közéleti korrupció, az állami vezetők pazarló életmódja. Kutatásaink azt bizo-nyítják, hogy az ország recessziós területei azok, ahol a szürkegazdaság az alapvető életfenntartást jelenti. Enélkül a családok jó része nem tudna megélni. Ez az életforma alap-ja, amit a kormányzatnak is tudomásul kell vennie, mert el-lenkező esetben végrehajthatatlan intézkedéseket hoz.

- Ebben a témakörben aligha kerülhetők meg a cigány-lakosság sajátos gondjai.

- Valóban, hiszen több mint 90 százaléku munkanélküli. Tőlük nem várható, hogy a kormány feketegazdaságra vo-natkozó korlátozó intézkedéseit betartsák. Számukra ez élet-halál kérdés. Klasszikus megélhetési formáik – gyógy-növénygyűjtés, építőipar, vályogvetés stb. – a piacgaza-dság körülményei között elvesztik terüket. Alacsony iskolá-zottságuk miatt nem ismerik és nem is értik a különböző rendeleteket. Itt nem bűnözökről van szó, hanem többszö-rösebb hátrányos helyzetű lakosságról.

Ilyen értelemben nemcsak a cigánylakosság sújtott, ha-nem az egyéb lakossági rétegek is. Ily módon olyan lako-sági rétegektől várunk következetes jogkövetést, amelyek jogtudatának folyamatos építése állandó gazdasági korlá-tokba ütközik. Vagyis: a szóban forgó rétegeknek egyszerű-en nincs életforma-választásuk. Ezek tehát nem olajszókitők és nem is médiaprivatizációban érdekelt, a közszolgálati te-levizio pénzén meggazdagodott producerek.

- Hogyan lehetne bekapcsolni őket a legális gazdaságba?

- Ez nem rendőri, pénzügyi, igazgatási módszerekkel képzelhető el, hanem „személyre szóló” adózási konstruk-cióval, sajátos céltámogatásokkal, a helyi foglalkoztatási vi-szonyok pontos, egzak felmérésével, s egyáltalán: sokkal nagyobb politikai, kormányzati döntéshozatali empátiával.

- Milyen technikákra lenne szükség?

- Több empirikus kutatás és hatásvizsgálat kellene. Ezek finom rétegvizsgálatok lennének, amelyek az egyes telep-üléscsoporton, városrészen belül élő, különböző korú, nemű, foglalkozási és jövedelmi csoportokhoz tartozó embereknek a megélhetési viszonyait követnék nyomon. Fontos lenne megfigyelnünk, hogy ezeknek az embereknek milyen elkép-zeléseik vannak, számukra milyen kihívást jelent egy-egy élet-és tulajdonviszonyaikra különösen nagy hatást gyakor-ló törvény vagy alacsonyabb szintű jogszabály elfogadása, végrehajtása. Ezúttal is kutatási eredményeinkre hivatko-zom: a hazai lakosság legitímációs zavarainak többsége sokkal inkább gazdasági, mint politikai jellegű.

- Eszerint tehát az elégedetlenség forrásai is elsősorban gazdasági természetűek?

- Igen. Az emberek általában nem a politikai, hanem a gazdasági, szociális életfeltételekkel elégedetlenek. Ehhez képest a feketegazdasággal kapcsolatos intézkedések egy részét örömmel fogadják, amennyiben azok a közéleti kor-rupció visszaszorítását szolgálják. Ezzel szemben az intézke-dések másik csoportját – az úgynevezett lengyel- vagy KGST-piacok felszámolását – mint minimális életfeltételeik állami segédlettel történő visszavételét értékelik. Különö-sen így van ez Zala és Borsod aprófalvaiban, Szabolcs-Szat-márban, a határ menti régiókban.

- Milyen lehet a kívánatos szakszervezeti magatartás ezekben a kérdésekben?

- Hosszú távon a szakszervezeti tagság is szövetségese a fekete- és szürkegazdaság elleni küzdelemnek. Nem lehet fi-gyelman kívül hagyni ugyanakkor az említett rétegek érde-keltségét rövid távú fenntartásukban. A szakszervezeti tiszt-ségviselők magatartását tehát ez a kettősség kell hogy meg-határozza. A kormányzat prioritásai ugyanis nem mindig esnek egybe a képviseltek közvetlen érdekprioritásaival, a napi megélhetés kényszerével.

- Konklúziók?

- Egyrészt el kell kerülni, hogy az állami dirigizmus, a ké-zi vezérlés, a voluntarisztikus megoldások domináljanak, másrészt viszont szükség van finom, „testreszabott”, mély-séges társadalmi, szociális empátiával megalkotott szabá-lyozókra. Azt figyelembe véve, hogy a társadalom igazsá-g-érzete rendkívül relatív. Ezért a feketegazdasághoz való tár-sadalmi viszony is sokrétű, amelynek forgalmi apparátusát az érintettek anyagi, társadalmi helyzete, presztízsfogalmai differenciáltan határozzák meg. Ehhez képest nincsenek mindenkorra érvényes üdvöztető módszerek.

Kárpáti Sándor

Hogy tetszik lenni?

A Postás Dolgozóban mostantól egy új sorozatot indítunk útjára. Fiatalabb és idősebb postás nyugdíjasokkal, régi szakszervezeti tagokkal beszélgetünk múltjáról és jelenéről. Olyan postásokat választottunk beszélgetőpartnerekké, kiknek lényét legjobban Kosztolányi Dezső halhatatlan verssorai fejezik ki: „Nem volt nagy és kiváló, csak szív, a mi szívünkhöz közelálló”.

*

Kiss János
Születési éve: 1923. Gyöngyöszőlős (ma Szombathely IV. kerülete)

Postaszolgálatának kezdete: 1942. április 1.

Szakszervezeti tagságának kezdete: 1947.

Nyugdíjaztatása: 1983. Budapesti Igazgatóság.

Családi állapota: özvegy
Gyermekei: egy leánygyermek, és egy fiúunoka.

– E hivatalosnak tűnő adathalmazból annál egy kicsit többet megtudtunk önről, mint amennyi a jelenlegi személyi igazolványokból kideríthető. Tudjuk mikor és hol született, azt is tudjuk mikor kezdte postai szolgálatát, de azt még nem, hogy hol?

– Veszprém 1-ben. 1942-ben a Soproni Postaigazgatósághoz adtam be jelentkezésem, és az igazgatóság területéhez tartozó Veszprém 1. postahivatalhoz kerültem.

– Innen, hogyan vezetett az út Budapestig?

– Még Veszprém-ben dolgoztam, amikor felvettek a Budapesti Műszaki Egyetemre. Mi is volt annak akkor a neve? Megvan még a bizonyítványom, abból pontosan kiderül minden. Itt van, mindjárt az első oldalon, Magyar Királyi József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Közgazdaságtudományi Kar közgazdasági és kereskedelmi osztály. Ennek lettem 1943. január 19-én rendes hallgatója.

Az első sikeres év után, hogy tovább tudjak tanulni, kértem áthelyezésem Budapestre. 1944-ben kerültem a Budapest 72-esbe, éjszakai műszakba és 23 évig itt voltam.

– Térjünk vissza egy pillanatra a bemutatkozási adatokhoz, mi volt az oka annak, hogy csak 1947-ben lépett be a szakszervezetbe?

– Hát lelkem, a magyarázat egyszerű. 1944 szeptemberében megkaptam a behívót. Németországban, az Odera-parti Schtetinnél 1945. március 17-én szovjet fogságba kerültem.

A brianszki erdő közepén lévő hadifogolytáborban, erdőirtással töltöttem el 27 hónapot. 1947 júliusában kerültem haza, és vissza a 72-esbe, éjszakai tőrba a régi helyemre. Itt voltam levélbeosztó, majd rovatoló.

– És az egyetem?

– Annak annyi. Nem folytattam. A 72-esben elvégeztem a postatisztit. '65-ben bekerültem az igazgatóságra, majd a Budapest 3. – ez az óbudai hivatal – vezetője lettem. Aztán – már nem is tudom pontosan hányban – újra visszahelyeztek az igazgatóságra, innen mentem nyugdíjba.

– Hogyan került kapcsolatba a Postás Szakszervezettel?

– Egyszerű. Beléptem. Aztán amíg a 72-esben dolgoztam bizalmi voltam. Az itt lévő szakszervezeti tanfolyamokon oktattam. Amikor bekerültem az igazgatóságra, ezeket már nem csináltam. Ott már csak egyszerű szakszervezeti tag voltam.

– 1942-ben került a postához. Annak ma már több mint ötven éve. Eszébe jutott valakinek, hogy erre emlékezzen és ezt megünnepelje?

– Nyugdíjasként a Postamúzeumban dolgozom, és dolgoztam 1992-ben is. A kollégák kedvesek voltak, nem fedkeztek meg a fél évszázados jubileumról. Igazi „muzeális értékű” ajándékot, egy nagyméretű emléktáblát kaptam, amelyen akkori múzeumi kollégáim – fotótrükk segítségével – velem együtt visszacsöppentek a magyar királyi posta idejébe, és századfordulós postai egyenruhákban van mindenki a táblán. Szerettem ezt a táblát. Íróasztalom fölött lóg a falon.

– A szakszervezettől mit kapott 1995-ben, a szakszervezet alapításának ötvenéves megemlékezési ünnepségén?

– Semmit. Nem voltam alapító tag. De ha akartam volna, se lehettem volna az, hiszen abban az időben ott a távolban azt sem tudtuk mi történik itthon.

– Különbözik mi az, amiről ma is úgy érzi, hogy a Postás Szakszervezetnek köszönhető?

– Először is, amikor a ságból hazajöttem, kaptam 2700 forintot. Abból felruházkodtam. Amikor a lányom született, segínyt kaptunk. A feleségem is postás volt, és szakszervezeti beutalóval együtt mentünk nyaralni. Legtöbbször Hévízre, de voltunk ám háromszor a szakszervezettel külföldön is. Biztosan vannak erről fotóim.

Keresgetünk a sok régi fénykép között, hátha előkerül va-

lami emlékfotó valamelyik útról. Kollégák, városok, terített asztalos összejövetelek – mind név, hely és évszám nélkül. – Mikor és hol volt? A feleségem biztos emlékezne rájuk. Kár volt, hogy nem írtuk rá legalább az évszámot.

– Bizony kár! – és marad a dokumentum nélküli emlékezés.

– Szófiában és Várnában 18 napot voltunk. Repülőgéppel mentünk Szófiába, ahonnan busszal vittek tovább, egyik helyről a másikra. Több ország – NDK, magyar, és orosz szakszervezetek – képviselői voltak akkor ott. Moszkvában és Leningrádban is a szakszervezettel voltunk. Milyen jó, hogy ez a képeslap megvan! Innen jutott eszembe, 1972-ben Omisban, Jugoszláviában is szakszervezettel voltunk.

– Ma mit nyújt önnek a szakszervezet?

– A Benczúr utca 27.-ben van a Postások Szakszervezetének a Budapesti Nyugdíjas Szb-je. Itt vagyok bizalmi. A feleségem pedig haláláig ennek volt a titkára. Évente kétszer megyünk teljes ellátással egybekötött 1 napos buszos kirándulásra. Akinek segélyre van szüksége, kérhet a nyugdíjasszakszervezettől – meg is kapja. Amikor a feleségem meghalt, én is kaptam temetkezési segélyt. A távközlési nyugdíjasok itt is több kedvezményben részesülnek, mint mi postások. Ők minden évben karácsonykor és húsvétkor csomagot kapnak, sonkát meg sok minden egyebet.

– Mesélne egy kicsit bővebben arról, mi ez a nyugdíjas Szb?

– Nem tudom, pontosan mikor hozták létre. Én 1983-tól, mióta nyugdíjba mentem, vagyok a tagja. Akkor körülbelül 1500-an voltak. Ma már a fele sincs a létszám.

– Hogy lehet ez, mikor egyre több a nyugdíjas?

Valamikor a '80-as évek végén jött egy új rendelet, hogy minden nyugdíjas a saját vállalata szakszervezetének tagja marad akkor is, ha már nem tényleges dolgozó. Akik addig itt voltak a nyugdíjas-szakszervezetnél, azok itt maradtak, de a létszám nem bővült, csak fogyott azóta.

– Mielőtt befejeznék a beszélgetést szeretném feltenni a legfontosabb kérdést: Hogy tetszik lenni?

– Köszönöm jól. A körülményekhez képest nem panaszkodhatok. Amire szükségem van, az megvan.

Rákóczi Margit

Postástörténetek

Száll az ének szájról szájra, száll a rege várról várra – és most száll a legenda postásról postásra. Postástörténeteket mesélek el, melyek ugyanúgy öröklődnek apáról fiúra, anyáról lányra, nagyszülőről unokára, vagy kollégáról kollégára mint minden más. Az esemény megtörténte óta – mint a legendáknál lenni szokott – eltelt néhány év, sőt évtized, s ma már nem lehet tudni, mi volt belőle valóság és mi a mese.

Másokhoz hasonlóan én is halottam, olvastam olyan postáslegendákat, anekdotákat, melyek megtetszettek, melyeket nem feledtem, s most okulásul és szórakoztatásul továbbadom.

Postásszerelmemről szól első történetem:

„A mi szerelmünk is, mint a legtöbb szerelem, villámlással kezdődött, égzengés közt folytatódott és az eljegyzésben érte el tetőfokát. Házasságról – természetesen – mindaddig szó sem lehetett, amíg nem kaptam egy postát, mert a mi szoba-konyhas luxusszolgálatunk kiadói jövedelmének még a háromszorosából sem tudtuk volna kielégíteni.

Imádtam a nőm kitartó hűségére jellemző volt, hogy esküvőnkre ekkor 20 évi haladékat adott, remélve, hogy addig vagy a sorsjegyüket húzzák ki a főnyereménnyel, vagy ugyanilyen eséllyel kineveznek postamesterré. Évek teltek el reményekkel telve, mígnem házasságunk anyagi akadályai megszűntek és végre-valahára egybekelhetünk. Az esküvői díszben azonnal bevonulhattunk a postamesteri aggodalomba. – Mert a magyar királyi posta idejében ilyen is létezett.”

Másik két történetem főszereplői szintén postamesterek, a különbség a két történet között csupán annyi, hogy az egyiknél a fele-

ség a postamester, a férj pedig a beosztott, a másiknál a férj a főnök, és a feleség a kezelő.

„A köztudatban régen és ma is az járja, hogy a házi tűzhely körül mindig az asszony az úr. Minden nős ember feje felett ott lebeg szembetűnően, vagy kevésbé láthatóan az a bizonyos papucs, amely sohasem szakad el! Ezen ténnyel szemben a férfiak – természetük szerint – különböző módon viselkednek: akadnak akik a nagyvilág előtt is nyíltan beismerik az asszonyi főhatóságot, mások ellenben, ha az asszonyuk nincsen jelen, fennhirdetik egyeduralmukat. Bármint vetélkednek egymás között a férfiak, annyi bizonyos, a papucs él, ezt a szörnyeteket elpusztítani a férfiak szövetségét egyesült ereje sem képes.

Szerencsénkre, nekünk férfiaknak, van egy olyan mentsvárunk, melynek kapuja nem nyílik meg a »Papucs« búvereje előtt – és ez a hivatalunk. Itt nyugodtan ellehetünk a hivatalos órák alatt, és ha történetesen hivatalvezető vagy valamilyen más parancsoló helyet betöltő az illető, még abban az illúzióban is ringathatja magát, hogy parancsokat osztogat. Ez az érzés annál édesebb, minél nagyobb az az otthoni zsarnokság. De minek szaporítsuk a szót, erről a tárgyról nagy sikereket aratott vigjátékokat írtak az arra hivatottak.

Nekünk sokkal szomorúbb esetről való megemlékezés jutott osztályrészül:

– Egyik postamesteri hivatal szabálytalanságot követett el, felesleges hatósága felszólította – »jelentsen!«

Megjött a kimerítő jelentés. A postamesternő nagy hozzáértéssel vázolta és indokolta az esetet, végén pedig kitért a hibát elkövető alkalmazott személyére is.

– A mulasztást kiadom – a fér-

jem – követte el távollétemben, aki ellen saját hatáskörömben eljár-

tam.

Az ügynek felettes hatósági referense nős ember volt. Ezen végző sorok olvasásánál büntetésre feszült jobbjá ellankadt, s bánatos sóhaj hagyta el ajkát:

– Szerencsétlen ember, mi az a büntetés, amit én tudnék kiszabni, ahhoz képest, amit ez a feleségétől kapott. És mit kapna még, ha egy pengő erejéig megbírságnám!

Magánbeszédére felfigyeltek a szomszédai:

– Igazad van, minden szálamomra jussa van az olyan férjnek, akinek még a hivatali főnöke is a saját felesége!

Eddig az egyik történet – és most következék a fordított eset, ami szintén megeseett.

„X. nevű távirádaállomáson a főnök és neje volt beosztva: mindketten C szolgálatot tartottak váltakozva.

A plébános egy ízben meghívta a főnököt egy délutáni tarokkpartira. A főnök megköszönve a meghívást, megígérte, hogy biztosan számíthat rá.

Miután azon nap délután neki lett volna szolgálata, felkérte nejét, tartson helyette szolgálatot. Felesége azon a napon szintén hivatalos volt egy kis kávétracsra, tehát kerekken megtagadta férjének, azaz főnökének. A főnök felette bosszankodott, hogy a tarokkpartiról el kell maradnia. Érezetnő akarván feleségével – illetve beosztott kezelőjével – a hivatalban való fölényt, egyszerűen megparancsolta neki, hogy délutáni szolgálatra – a következmények terhe mellett – okvetlenül jelentkezék. Neje, illetve kezelője nem tárgyalt, nem is jött be szolgálatára, s így a főnök kénytelen volt a tarokkpartiról lemondani.”

Rákóczi Margit

Ismét felfedezték a kombuchát

A gyógyító tea már hazánkban sem elérhetetlen

Nincs új a nap alatt! – állapíthatjuk meg legtöbbször, amikor egy-egy csodatevéként beharangozott ételital a piacra vagy a köztudatba kerül. Gyorsan kiderül ugyanis, hogy az ember már több száz év óta ismeri, csak feledésbe merült, vagy népszerűsítése elakadt a kontinensek között. Gondoljunk a ginzengyökökre, a csukamájolajra vagy a propoliszra, esetleg a fekete kőmennyre, amelynek olaja a legújabb tengerentúli kutatások szerint immunszabályozó hatású. Most az ázsiai ételital, a közelmúltban hazánkba került kombucha tea áll az érdeklődés középpontjában.

Mielőtt kiderítenénk, hogy mi ből készül az a tea és milyen betegségeket gyógyít, le kell szögeznünk, hogy ezek a valóban, többségében gyógyhatású készítmények, növények hatóereje gyakran azért okoz csalódást, mert nem változtatnak beidegződött, rossz táplálkozási szokásainkon, életmódunkon. Pedig enélkül nincs az a csodagyógyszer vagy módszer, amely egy csapásra elűzné a betegséget, és jó közérzetet teremtené nekünk.

– Ha a természet törvényei ellen élünk, ha minduntalan gyengítjük szervezetünket sóval, fehér cukorral, nikotinnal, alkohollal, tápos hússal, akkor nem várhatunk tartós javulást egyetlen szertől sem – állítja Röhllich Károly természetgyógyász is, akivel a kombucha tea kapcsán az egészséges életmódról is beszélgettünk. Nehéz persze szokásaink gyökeres megváltoztatása, amikor a rádió- és televízióreklámok is ilyen-olyan tabletták, edességek, levesporok, táperítéktől megfosztott ételek, italok fogyasztására bátorítanak.

A helyes táplálkozásról keveset hallott-tanult állampolgár nem tud eligazodni századunk információzúhatagában, s ha megbetegszik, két kézzel kap a csodaként beharangozott készítmények után. Hangsúlyoznunk kell tehát, hogy ez a tea sem csodaszer. Immunerősítő hatása miatt azonban sok betegséget gyógyít, természetes módon járul hozzá egészségünk megőrzéséhez.

Röhllich Károly szobájának polcain öt-tíz literes üvegedények sorakoznak, amelyek a tokaji bor színeire emlékeztető folyadékot tartalmaznak. Ez nem más, mint az erjedő, élő kombucha tea. Több-

palacknyi italt készített már, amelynek ize kellemes üdítőre emlékeztet. Segítségével, valamint az Elixír és a Természetgyógyászat című lapok információi alapján közreadjuk, hogy mit tudunk erről a teáról.

A tea alapja az ázsiai kombucha gomba. Ott régóta az egészség forrásának tekintik. Őshazájában a növény – megfelelő diétával kombinálva – az egészség megőrzésére szolgált. Csak Európában kiáltották ki varázslatos gombának. A kombucha a '20-as, '30-as években népszerű szernek számított Oroszországban, Csehszlovákiában, Ausztriában és Németországban is. Az oroszországi Kargaszokban és környékén évszázadok óta isszák. Egy japán orvos megállapította, hogy azon a vidéken nincs rákos beteg és sok nagyon idős ember él. 1990-ben Ronald Reagan egy tévéreporternek elmondta, hogy Szolzenyicin önéletrajzában olvasott a kombucháról, s miután testéből rosszindulatú daganatot távolítottak el, naponta egy liter teát ivott, amely igen hatékonyan bizonyult.

Az orvosok bebizonyították, hogy a B₁-, B₂-, B₃-, B₆- és B₁₂-vitaminokat, méregtelenítő anyagokat tartalmazó tea alkalmas a reuma, asztma, sclerosis multiplex kezelésére, és erősíti a kötőszöveteket. Feloldja az epekövet és azt is megfigyelték, hogy szerepet játszik a rákos betegek bélfőrájának megújulásában. Több kutató állítja, hogy a tea nemcsak a fizikai testünkre, hanem a közérzetünkre, az elménkre is jótékonyan hat.

A gombáról tudják még, hogy tisztítja a vért, serkenti a máj és az epe működését, elősegíti többfajta rák megelőzését, enyhíti a HIV- és

AIDS-betegek tüneteit, csökkenti a krónikus fáradtságban szenvedők kénjait és általános erősítő szerként szolgál. Eredményen próbálták már ki asztma, magas vérnyomás, alvászavarok, prosztataproblémák, cukorbetegség, hólyagkövek, hasmenés, székrekedés, gyomorpanaszok, lábödéma, mandulagyulladás és köszvény kezelésében. A szakértők szerint alkalmas sebek és fekélyek, illetve az impotencia gyógyítására, és felhasználható a szépségápolásban is. (Megakadályozza például az őszülést.)

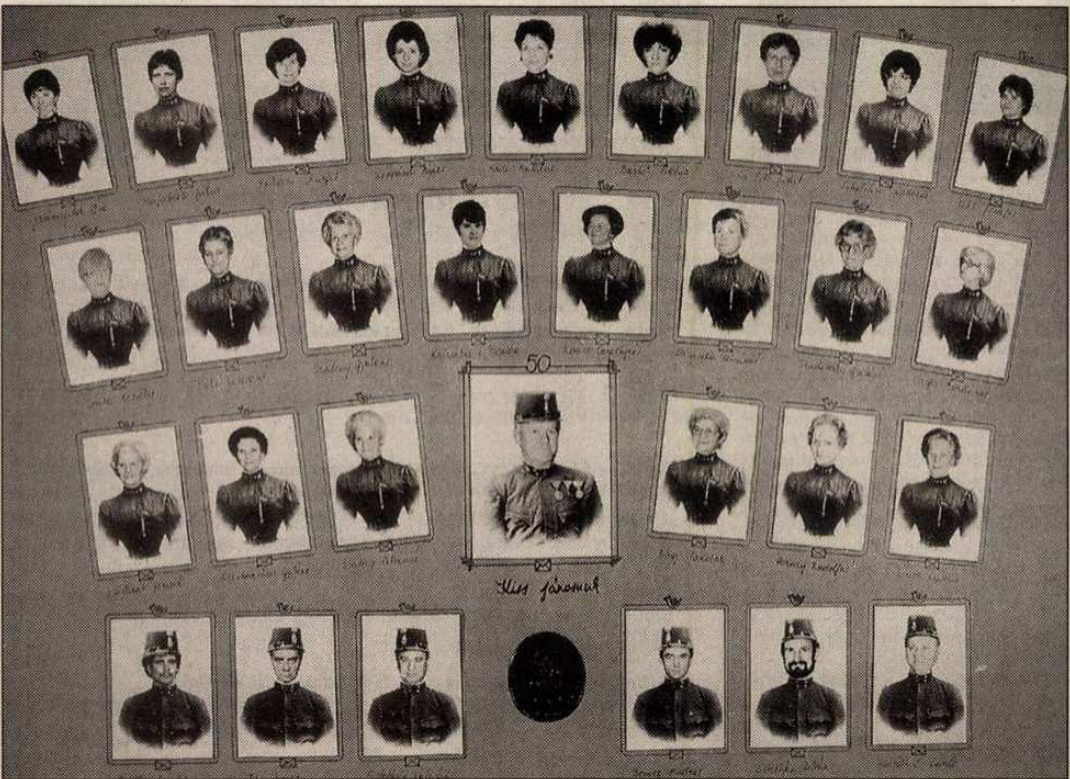
A kombucha egy baktérium, az acetobacter xylinum és egy élesztőgomba társulása, szimbiózis. Ezzel magyarázható jótékony hatása is. Manapság ugyanis a tartósítószer, a mikrohullámú sütők és az ehhez hasonló eljárások szétrombolják táplálékaink élettét energiáját. Egészségünk érdekében élő mikroorganizmusokat és baktériumokat is kell fogyasztanunk. A betegségek megelőzésében a kiengesztélyezett életnek és a megfelelő táplálkozásnak van a legnagyobb szerepe. Az emésztést segítő kombuchának ezért van többek között nagy jelentősége.

Ez a gomba és a bacillus a fekete tea tonin olajain él.

– A nyúlós palacsintára hasonlító kombucha a cukros fekete tea felületén lebegve erjeszti az italt – magyarázza Röhllich Károly. – A 0,3 százalékos alkoholt is tartalmazó italt egyheti erjesztés után palackozzák. A gombatenyésztet nem szabad megenni, csak az általa erjesztett teát fogyaszthatjuk. Hét-tíz nap múlva a tenyészetet egy kis kombucha nő ki. Ebből ismét erjeszthető gyógytea.

Gombatenyésztet már hazánkban is vásárolhat. Egy-másfél hónap után belül annyira elszaporodhat, hogy a tulajdonos maga is továbbadhat egy tenyészetet valakinek. (A témával kapcsolatos bővebb felvilágosítást olvasóink a 276-9557-es telefonszámon kaphatnak!)

Kaszala Sándor

Országjáró nyugdíjasok

Az ópusztaszeri postatörténeti kiállítóhelyen

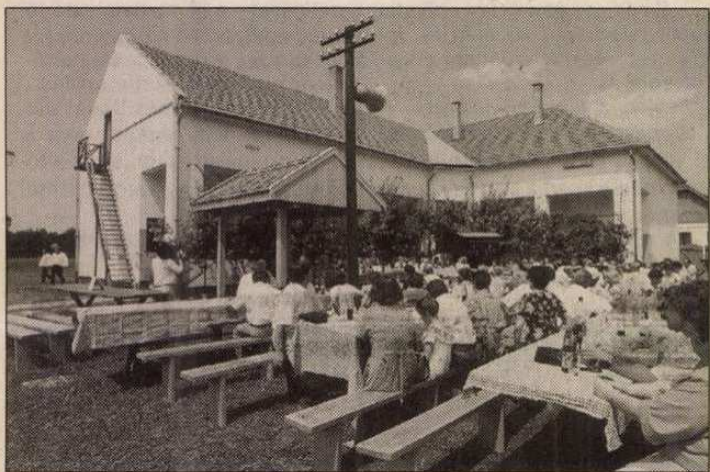
A Postás Dolgozó júniusi számában megjelent „Az ópusztaszeri Nemzeti Emlékparkban” címmel egy rendkívül olvasmányos és érdekes írás Takács Tibortól, ki az alábbi mondatokkal fejezi be ópusztaszeri gondolatait: „Ópusztaszer, mostantól kezdve, a nemzet méltó emlékhelye lesz! Összetartja a világ magyarságát, magához hívja, hogy erőt adjon a további évezredhez...” Takács Tiboréhoz hasonló érzések kerítettek engem is hatalmukba, amikor 1996. június 9-én ott álltam Ópusztaszeren az emlékparkban lévő község háza udvarán, ahol Gyimesiné dr. Etsedy Sarolta – a Magyar Posta Rt. Szegedi Igazgatósága igazgatónöje – és dr. Trogmayer Ottó – megyei múzeumigazgató – a postaház új kiállítását megnyitotta.

„Kicsi postás szívem” az előbbi nemes gondolatokat az az egészítené ki: kötelessége lenne az emlékparkba ellátoga-

tartási idejéhez alkalmazkodó, működő postahivatalban a múlt bemutatása mellett várja a jelen postai szolgáltatásait igénybe vevő látogatókat. A századforduló postai szabványai szerint berendezett hivatal közönségforgalmi részét üveges felvevő-

inak jogait és kötelességeit, a hivatali ranglétrán elfoglalt helyüket a teremben elhelyezett lapozóalbumok segítségével ismerheti meg a látogató. A budapesti ezredéves országos kiállításra emlékezve a Postamúzeum a postaház harmadik termében berendezte a „hangtechnika” akkori „csodájának”, a telefonhírmondónak a stúdióját: a „reportertermet”, a korabeli „műszaki osztályt”, az ellenőrző készüléket és a telefonhírmondó hallgatókészülékét. E kiállítási rész érdekessége a XX. század végének „hangtechnikai csodája”: CD-ről hallható hajdani telefonhírmondó műsor, melyet az épület valamennyi kiállítótermében elhelyezett telefonhírmondó hallgatókészülék segítségével bárki meghallgathat. Ezek a kis hasonmás készülé-

Fotók: Koppándi Ágnes

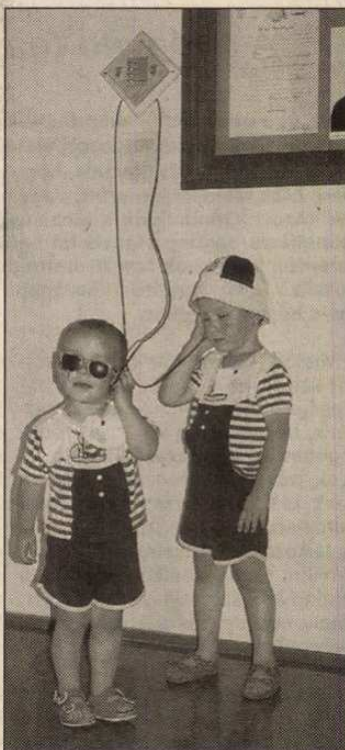
tó minden postásnak az ott lévő postai kiállítóhelyre betérni és postásmúltunk tárgyi, írásos, valamint képi emlékeit megtekinteni.

Az ópusztaszeri Nemzeti Történeti Emlékparkban lévő község háza és postaház közös épülete száz évvel ezelőtt a Csongrád megyei Tömörkény község építészeti büszksége volt. 1984-86 között a Szegedi Postaigazgatóság segítségével áttelepítették mai helyére és 1987. május 17. óta két helyiségében postatörténeti kiállítóhelyként fogadja a látogatókat. A postaház harmadik termében – mint az emlékpark oly sok épületében – mintha 100 éve megállt volna az idő. Az ópusztaszeri szabadtéri gyűjtemény ugyanis az 1890 és 1914 közötti időszak jellegzetes alföldi épületeit, az akkor és ott élő emberek életfeltételeit és életkörülményeit mutatja be.

A Postamúzeum ehhez az elképzeléshez igazodva – a Szegedi Igazgatóság segítségével – egy, a századforduló hangulatát idéző, de napjaink postai előírásaihoz és az emlékpark nyitva-

ablak választja el a hivatali résztől, ahol korhű egyenruhát viselő mai postáskisasszony veszi át a feladandó küldeményt. A felvevő asztalát kivéve, a hivatal a magyar királyi posta korát és annak hangulatát adja vissza. A bemutatászatlon megannyi korabeli tárgy: bélyegzőtartó bélyegzőkkel és a ma már kevésbé ismert kerek bélyegzőpárnával. A gumi alátét és tapper mellett zsákbontók és és régi koronás címeres „kóczi kötöző” látható. A felvevőasztal mellett – mint régen – egy működő LB távbeszélőközpont. Mögötte morzerendszerű távíróval felszerelt szabványos gépasztal. A hivatal közönségrészében régi írópulton lehet megírni és megcímezni a leveleket.

A postahivatalból kilépve a tornácra nyíló következő terem a postamesternők emlékszobája, ahol egy századfordulós polgári stílusú szobabelső idézi fel a falusi postamesternők életstílusát, azt a belső környezetet, mely a hivatal mellett életük meghatározó része volt. A magyar kir. posta női alkalmazotta-

keken a telefonhírmondó műsorán kívül még az adott teremre vonatkozó 3 nyelvű tárlatvezetés közül is válogathat az „ópusztaszeri telefonhírmondó” mai hallgatója.

Rákóczi Margit

Nincs szünet

A miskolci postás és távközlési nyugdíjasklub a nyári szezonban sem tartott – az előző évekhez képest – nyári szünetet, hanem Bari Bernátné nyugdíjasklub-vezető, a mindenki által szeretett tisztelt „Csöpike” jóvoltából sikeres szórakoztató és kulturális, valamint történelmi ismereteinket gyarapító rendezvényekkel lepte meg a klubtagokat. Először szólunk a ki-mondottan szórakoztató rendezvényekről, melyet ragyogó napfényes időben, a Matáv Rt. Miskolc-Peremes erényi sportbázisán rendezett a klub.

Itt kötetlen program keretében – családias hangulatban – kis baráti

csoportok alakultak, és vidám hangulatban emlegették közös emlékeiket. A beszélgetések – emlékidéztetések – során újabb és újabb baráti társaságok alakultak. Végül is a több hűsölő vagy napozó csoport egy közös nagy postás-távközlési családdá kovácsolódott annak ellenére, hogy a sportlétesítmény egész területén ki-kitetszése szerint választott helyet hűsölésre vagy napozásra, illetőleg a sporttelep épületében terített asztal mellett talált kedvére való társaságot.

A klub vezetősége dicséretre méltó buzgalommal gondoskodott a megjelentek megvendége-

léséről. Ezért „Csöpike” mellett a vezetőség minden szorgos tagját külön dicséret illeti.

A nyugdíjasklub szervezésében mintegy két autóbusszra való résztvevővel, igen jó szervezési munka eredményeképpen tettek tanulmányi utat Ópusztaszerre, felejtethetetlen élményt nyújtva a részt vevő klubtagoknak. Az aránylag kedvezményes költséggel rendezett tanulmányút méltán illeszkedett a klub millicentennáriumi programjába, ami ismét csak Bari Bernátné klubvezető ki-váló szervezői készségét bizonyítja.

Horváth Dezső

Nyugdíjasok írták

Bizonyára ismerik azt a kérdésfeltevést, Mindkettőt nyugdíjas postás asszony írta – változtatás nélkül közöljük –, hangvéte-lyük más és más, de nyilvánvalóan tanulsá-

Nos, nekünk is van két hírünk – pontosabban egy panaszlevelünk, és egy tudósításunk – melyeket tisztelettel átnyújtunk a kedves olvasónak.

A tanulságot viszont vélhetően nem nekünk kell levonni.

Egy kedves kirándulás emlékei

Hideg szelek fújtak, de a Postás Nyugdíjasklub tagjai meleg szeretettel gondolkodnak vissza az április végi autóbussz-kirándulásukra.

Köszönet érte klubvezetőnknek, Rákóczi Margitkának, továbbá sofőrünknek és vendég-látóinknak.

Első állomásunk némi kerülővel Tápiógyörgyére vezetett, ahol megtekintettünk egy gyönyörű kastélyt, amely jelenleg pszichiátriai intézet, de beteg lakói szeretettel és lelkesedéssel gondozzák szép, virágos kertjüket.

Szolnokra tehát némi késéssel érkezünk, de az ottani nyugdíjasklub vezetője, a kedves Margó és férje, Sűrű József nagy hozzáértéssel, igazi lokálpatriótához méltóan mutatta meg nekünk a város nevezetességeit.

A Tisza-parti hangulatos kisvárosból néhány év alatt szép modern város nőtt fel, de mégis megmaradtak a sokszínű városrészek a Tisza és a Zagyva folyók mentén.

1944-ben a bombázások nagy károkat okoztak, de az ott élők szinte újjáépítették a várost.

Többek között beszélünk kell az új Tisza-hídról, a szecessziós stílusú Szigligeti Színházról, melyet vezetőink jóvoltából belül is megnézhetünk. A súlyosan megrongálódott zsinagóga különböző kiállításoknak ad helyt. Igen érdekes volt számunkra a mozgáskorlátozottak kiállítása értékes magyar és külföldi művészek alkotásaival.

Barangoltunk a különleges, színes házak mellett a szolnoki Tabánban, a régi vár helyén ki-

épített parkban láttuk a híres művésztelepet.

Híres – bár szerintem nem eléggé reklámozott – a szolnoki gyógyvíz, melyet a Tisza szállóban és a strandokon alkalmaz-

nak, reumatikus és emésztőszervi megbetegedések kezelésére igen hasznos.

Számos szép temploma közül megemlíteném a barokk stílusú ferences templomot csodálatos szőszékével és oltárával. Damjanich János, a szolnoki győztes csata tábornoka nevét viseli a városi múzeum és a sportuszoda.

A sok szép látványtól elfáradva érkezünk kedves vendéglátóink klubhelyiségébe, de a váratlan élménytől hamar felfrissülünk. Barátságos énekkel fogadtak bennünket. Vörösné Magdika énekelt és tangóharmonikázott, Balogh Gábor citerázott, volt aki szavalt, volt aki étellel, itallal kínált bennünket, volt akivel kedélyes beszélgetést folytattunk, sajnos nem tudok mindenkit felsorolni, pedig szívesen tenném.

Végül ismételtelen köszönet mindazoknak, akik ebben a felejthetetlen élményben részesítettek.

Csatai Imréné
klubtag,
Budapest

Tisztelt Szerkesztőség!

Elnézést kérek a zavarásért, de már nem tudom, kihez forduljak. Körülbelül két éve elvesznek a leveleim, amit a lányom Németországból küld. Idáig csak a simán feladott levél veszett el, de most már az ajánlva feladott két levél is elveszett. A legutolsót június 7-én adta fel ajánlva 467/a ragszám alatt (Birkenanból) és nem kaptam meg.

Nem olyan olcsó egy ajánlott levél, ma már 4,5 márkát fizetett érte, nem beszélve róla, hogy alig várom a levelet, amit küld. Egyedül vagyok, csak szeretném tudni, mi van a gyerekeimmel. Ki tesz ilyeneket meg, el kellene zavarni az összes ott dolgozót! Ez mégis csak felháborító, én 35 évig voltam postás dolgozó, 9 éve vagyok nyugdíjas, de az én időmben az ilyen nem fordult elő.

Kérem szépen, járjanak utána, hogy ilyen ne fordulhasson elő.

Tisztelettel:
őzv. Prantner Ferencné
7100 Szekszárd, Baka 16.

Gondolkodtam...

Az oroszlánnak is van fájós foga, nemcsak neked...

Ettől már lóhúst? Ha ettél, tudod, hogy édeskes. De a házinyúlé is...

Lőttél már nagyvadra? Esetleg kisvadra? Ha igen, ha nem: tudod a kettő közötti különbséget?

Mit gondolsz, elítélendő az a két bölcs, aki, ha a hármas útnál találkozik, leül és tanácskozik, vajh merre?

A tökéletes büntényt előbb vagy utóbb mindig felderítik. A tökéletes hülyeség viszont szerencsére örökké rejtve marad...

„Ki itt belépsz, hagyj fel minden reménnyel!” – úgy döntöttem, nem lépek be, a remény pedig az én magánügyem...

Előítéleteket megszüntetni lehetetlenség. Eloszltni őket teljesen fölösleges.

A számárra általában azt mondjuk, hogy buta, az öszvérré pedig azt, hogy makacs. E két fajra jellemző emberi tulajdonságokra pedig azt, hogy „olyan, mint egy állat”. Ha értenék, biztos megsértődnének.

– Veégh –

„EZREDÉV...”

(TÖRTÉNELMI VETÉLKEDŐ)

A VI. forduló kérdései

A MAGYAR JAKOBINUSOKTÓL AZ UTOLSÓ RENDI ORSZÁGGYŰLÉSIG

1. Az I. József halálát követő nemesi mozgalom fellobbantotta a nemzeti érzés lángját. A függetlenségről újra sok szó esett, de az elmaradt társadalmi viszonyok megváltoztatását nemességünk még nem tartotta időszerűnek. „Nincs itt semmiféle biztonság...” Így jellemezte a kialakult helyzetet e korszak egyik legműveltebb embere és legkiemelkedőbb haladó politikusa. Kiről van szó?

2. A társadalmi változás hívei és harcosai a magyar jakobinusok voltak. Ki volt a vezetőjük?

3. A csalódott értelmiségiek egyre inkább szembefordultak a kormánnyal, s titkos szervezkedésbe kezdtek. 1794 tavaszán Martinovics Ignác két titkos társaságot is szervezett. Melyik volt e kettő?

4. Kik voltak a „Szent Szövetség” tagjai, hol és mikor jött létre a szövetség?

5. Ferenc 1825-ben országgyűlést hívott össze. Ki volt ennek legünnepelebb követője, aki megpróbált a parasztok érdekében szót emelni?

6. E korszaknak egyik nagy egyénisége volt gróf Széchenyi István, aki egyszerre az érdeklődés központjába került. Mi annak a művének a címe, amelyben összefoglalta programját és mikor jelent meg?

7. Széchenyit 1883. július 2-án az uralkodó királyi biztossá nevezi ki. Milyen nagyszbású munkálatot irányít ekkor?

8. A Lánchíd építése, Széchenyi jelképpé vált alkotása nemcsak műszaki, hanem politikai vitákat is kiváltott az országgyűlésen. Mi volt az a kérdés, amelyet ez a vita érintett?

9. Széchenyinek köszönheti létrejöttét az a gyár is, amely 1841 szeptemberében kezd működni. Melyikről van szó?

10. A feudalizmus tarthatatlansága legjobban a jobbágság helyzetében mutatkozott meg. Emiatt elégedetlenségre került sor, később parasztfelkelés tört ki. Hol és mikor volt az első, és mi volt az az esemény, ami ennek kirobbanását siettette?

11. Pozsonyban, 1832 decemberében összeült a rendi

országgyűlés, ami kéttáblás volt. Hány megye küldte el erre 2-2 követét az alsó táblára és kik kaptak helyet a felső táblán?

12. Wesselényi Széchenyi barátjaként indult. Megjelentetett programjában ostorozta a „pöffedt mágnesi gögöt.” Milyen néven jelent meg ez a program?

13. Kölcseyn és Wesselényin kívül az ellenzéknek még sok jeles egyénisége akadt. Ezen az országgyűlésen jelent meg először az ellenzék későbbi vezetője, s ezen találkozunk a reformkor legnagyobb hatású politikusával is. Kikről van szó?

14. Miért indítottak felség sértést pert Wesselényi ellen?

15. Mikor indult Kossuth lapja, A Pesti Hírlap?

16. Mi volt annak a vitairatnak a címe, amelyben Széchenyi azzal vádolta Kossuthot, hogy „modorával sírba dönti a magyart”?

17. Kossuth gyakorlati tettekkel is szolgálta az iparosítás ügyét. Az ő agitációjára létesült 1841-ben az Iparegyesület. Ki volt ennek elnöke?

18. Mikor alakult meg a Védegyelet?

19. A magyarországi fejlődéstől megrettent főudvar a '40-es évek közepe táján újabb ellentámadással kísérletezett. A bécsi udvar a politikai élet tényleges irányítását Bécs két fiatal arisztokratájára bízta. Kik voltak ők?

20. Mikor és kiknek a vezetésével jött létre az egységes ellenzéki párt?

21. Az utolsó rendi országgyűlés előtt megszólalt a választási küzdelemben Széchenyi is. Politikai programtörvények című röpiratában hevesen vádolta Kossuthot. Melyik megye képviselőjeként vett részt ő az 1847–48-as rendi országgyűlésen?

Kérjük, hogy megfjítéseiket legkésőbb **augusztus 31-ig** küldjék meg címünkre:

POSTÁS MŰVELŐDÉSI KÖZPONT
Budapest, Postafiók 601.
A megfjítésekre írják rá: **„EZREDÉV”.**
Várjuk megfjítéseiket!

A IV. forduló kérdéseinek helyes megfjtése

1. Szapolyai János – „nemesi párt” köznemesei. Ferdinánd – udvari párt főnemesei.

2. Kőszeg – Jurisics Miklós – 1532 – „Az égig érő vár”.

3. 1538-ban Fráter György (György barát).

4. Udvari haditanács. Bécsben székelt, közvetlenül a császár fennhatósága alá tartozott.

5. 1570-ben jött létre. Ebben János Zsigmond lemondott a királyi címről, s fiú utód híján örökösnek ismerte el a Habsburgokat.

6. Báthory István. János Zsigmond követő volt, Bécsben volt várfogságban.

7. A vilájet kormányzóságot jelent. Magyarországon az alábbiak szerveződtek: budai,

temesvári, egri, kanizsai, váradi.

8. Szigetvár, Kanizsa, Győr, Érsekújvár, Eger, Tokaj, Szatmár, Várad, Gyula, Temesvár.

9. Temesvár – Losonczy István, Drégely – Szondi György, Eger – Dobó István, Szigetvár – Zrínyi Miklós.

10. Lutheri tanok – felvidéki városok, erdélyi szászok körében. Kálvini tanok – mezővárosi parasztok, kereskedő polgárok.

11. Dávid Ferenc – mártírhalt.

12. Sárospatak, Pápa, Debrecen, Sopron, Eperjes.

13. Bécsi béke. Zsitvatoroki béke.

14. Svéd–orosz–erdélyi szövetség.

15. Montecuccoli.

16. Wesselényi Ferenc – nádor, Lippay György – esztergomi érsek, Nádasdy Ferenc – országbíró, Zrínyi Péter – horvát bán, I. Rákóczi Ferenc. Nádasdyt, Zrínyit, Frangepánt kivégezték, I. Rákóczi Ferenc óriási váltságdíj ellenében kegyelmet kapott. Az összeesküvés többi résztvevőjét fej- és jóságvesztésre ítélték.

17. A kuruc név Dózsa György keresztneveitől (latinul cruciferi, cruciati) veszi eredetét, a labanc név valószínűleg a német Lanzer szóra vezethető vissza. A kurucok első hivatott vezetője Thököly Imre volt.

18. A Szent Liga tagjai: Habsburg-birodalom, Len-

gyelország és Velence, melyhez néhány év múlva Nagy Péter Oroszországa is csatlakozott.

19. Károlyi Sándor.

20. Kimondta a Habsburgház trónfosztását.

21. Károlyi Sándor és Pálffy János gróf – 1711-ben.

A IV. forduló nyertesei: Békési István, Székesfehérvár; Bor Kálmánné, Kiskunhalas; Deák Gabriella, Nagykanizsa.

Az V. forduló helyes megfjtését és a nyerteseit következő lapszámunkban közöljük.

Valamennyiüknek további eredményes, sikeres megfjtést, hasznos időtöltést kívánunk!

VÁRJUK MEGFJTÉSEIKET!

Szakadó esőben Benkóékkal

Feltételezem, hogy a kedves olvasó még sohasem érezte, hogy milyen érzés az, amikor a műsorvezető felmegy egy szabadtéri színpad világot jelentő deszkáira, *s a közönségből semmi egyebet sem lát, csak esernyőket*. Higgyék el nekem: szörnyű. Szörnyű, mert ettől a pillanattól kezdve megszűnik mindenféle társas viszony azokkal az emberekkel, akikhez szólni kellene, valami értelmeset mondani egy olyan koncert előtt, mely a Benczúr kerti esték nyári megnyitóját jelentette.

Elmondani azt, hogy mindez a „100 év a kultúráért” Postás Művelődési Központ nyitóhangversenye, s olyan jó, hogy ilyen sokan eljöttek a Benkó Dixieland Band estjére, de nem mondhatod, mert még a füledből is folyik az esővíz. Azt pedig mégsem mondhatod, hogy „szép jó estét kívánok mindnyájuknak...”

Nem ám, mert tudod, hogy ez felér egy arculcsapással, mert ezen az estén sok minden törtenhet, de hogy „jó este” aligha, az hétszentség.

Pedig lett, s ez köszönhető ennek a fantasztikus együttesnek. Igaz, nem a tervezett műsoridőben, mert egy bizonyos idő után istenkísértés lett volna folytatni a koncertet, s Benkó Sándorral, az együttes vezetőjével kénytelenek voltunk bejelenteni, hogy vége, ende, konyec stb.

Az „il silencio” című nagyszemű számot pedig nem azért nem játszották el, mert nem tartozik műsorszámaik közé, hanem azért, mert addigra a trombitás Zoltán Béla több vizet nyelt, mint csecsemőkorában fürdetés közben.

Szegény Halmos Vilmos – zongora – pedig rábízhatta volna magát a kopogós esőre; mert

a billentyűket az is tudta volna mozgatni. Kérdés persze, hogy megfelelően-e?

Nyilván nem, így aztán Vili számára maradt a percenkénti vízesőprés sokat megélt pianínójáról, ádáz széntségelés közben. Mindez Járay Jánosnak – dob – nem jelentett gondot, ő legfeljebb a visszapattanó záporcseppeket terelhetette a jó útra.

S mindeközben mit csinált Nagy Jenő, a bendzsó szakavatott mestere?

Hát nem úgy ült, mint az a bizonyos Jenő a moziban... Megjegyzéseit utólagos engedel-mükkel nem közlöm...

Ez volt tehát a Benczúr kerti esték nyitóhangversenye, mely után hazamentem, kicsavartam mindenemet tetőtől talpig, s éjféltajt pocsékul érezvén magamat, kihívtam az éjszakai orvosi ügyeletet.

„Mit csinált ma este?” – kérdezte a szívemet gondterhelten vizsgáló orvos.

„Músort vezettem, illetve veztettem volna” – mondtam én.

„Na jó” – mondta erre ő, s a még mindig vízes altájamba bevágott valamit, amiből jó tíz órát kellett volna aludnom.

Reggel ötkor felneszeltem, s a „Yes, Sir, that’s My Baby” dallamára kimasíroztam a konyhámba, rágyújtottam, főztem egy kávé-t, megittam, s pár percig azon töprengtem, hogy milyen baromi jó egy olyan közegben élni, ahol szól a dxi, több száz ember lelkesedik valamiért, s ki a kutyafülét érdekel az, hogy zuhog-e az eső, villámlík-e? Aztán felébredtem. A déli harangszó-ra... Meg arra a telefonra, melyről csak álmodtam...

– VEÉGH ADÁM –

Egy bölcs mondás szerint: az élet a legnagyobb re-gényíró, mivel a fantázia nem tud olyat kitalálni, amit a valóság produkál.

Szeretem a hihetetlen története-ket.

Elmesélek egyet.

A barátomat.

Persze ehhez vissza kell menni a múltba. Oda, hogy két fiatal egy-másba szerelmesedett. A baráto-mat (akit ekkor még nem ismer-tem) nevezzük M.-nek. A lányt Ági-nak... Szerelme, kibomlás, gyö-nyörűség, felgyűlás. Mi lehetett volna más a vége, mint házasság?! Olyan holtomiglan-holtodiglan, amilyet még nem látott a világ. De hát a házasságok így kezdődnek. Ám a férfi édesanyja (meghalt már szegény, jó asszony volt, örökké aggódó, fiát szerető, féltő) nem tudta elviselni az édes fia „elvesz-tését”... Az anyák ritkán fogadják szeretettel a szeretnivaló meny-t. Az anyai szem hibát talál. De ami a baj, nemcsak látja a hibát, hanem szóvá is teszi. (Ilyenkor a meghalt édesanyámat látom magam előtt, száz hibáját sorolta az én jövődö-belimnek is, csakhogy nekem hiá-ba beszélt. Két malomkő között őrlődtem éveken át.) De most nem rólam van szó, hanem kettejük há-zasságáról. A mama, a drága jó mama hamarosan „visszaszerezte” a fiát. Győzött. Hogy ennek mi volt az ára, azzal nem törődött. Akár bele is halhatott volna szo-morúságába. Már nem lehetett a házasságot megmenteni.

Válás.

Egy életré.

Még örült is a barátom, hogy Ági, belátva a beláthatatlant, ha-marosan kilábalrt érzelmi tragédiá-jából, férjhez ment, előbb fia s az-tán lánya született. Mivel csak a száraz tényeket tudom, úgy mesé-lem tovább. Nem sikerült ez a há-zasság se. Hogy miért nem? Erre soha nem lehet magyarázat. Se a

férjnek, se a gyerekeknek, se Ági-nak. Az első férj messze került a látóköréből... Csak halványan tud-ta, hogy mi van vele, merre él, de sohasse tőle, hiszen sokáig nem ta-lálkoztak, mások mesélték: nem nősült meg, s annyira hozzászö-kott a mama biztonságához, hogy nem is gondol új házasságra.

A barátom egyszer, meghitt órájában, megígulta nekem:

– Nem nekem találták ki a ház-as-ságot. És tudod, édesanyám olyan védőpáncélt feszít körém, hogy megsérteném, ha bárkit úgy mu-tatnék be neki, mint a jövődöbeli-met. Élem az életem. Sokat uta-zom a világban, a legtöbbször egyedül, ám volt, hogy megértő asszonyi lélekkel, de esküszöm, hogy ilyenkor visszavágytam az egyedül tett utazásaimat. Az évek hozzászoktattak a kényelemhez...

En független férfiként ismertem meg, aztán szövdött a barátsá-gunk, mikor kiderült, hogy az élet sok dologról ugyanazt valljuk, s ez nagyon lényeges a kitaró együttlé-tekhez! Van még egy csodálatos új tulajdonsága a barátomnak: nagy-mestere a konyhának, meg a jó ételeknek, italoknak. Ha vacsora-vendégei voltunk (persze, a bará-tónője is vele volt olyankor, akit a mama csak látogatóként engedett a lakásába), akkor terített asztalát csodálni kellett, és előre örvend-tünk a ránk váró kulináris örömö-knek. Ettünk nála mindenféle jó: szarvaspaprikást krokettel s fő-nyával, töltött káposztájáról csodá-kat regéltem, kocsonyája is híresen jó volt, egyetlen asszony mögött le nem maradt. De nemcsak a főzés volt szenvedélye. Gyűjtött szakács-könyveket, régi étlapokat, söröspo-harakat, bár a borért rajongott. Ha behozott egy karcsu nyakú palác-kot, úgy ölelte ujjá, mintha asszonyt szeretgetne... A pezsgőt se akárhogyan szervírozta: jó alap-ként előbb finom, édes likőrt töl-tött, és erre jöhetett a száraz pez-s-

gő. E kettős íz valósággal felkínál-kozott! Aki még nem ivott a pezsgőjéből, az nem tudhatja, hogy mit veszített! És a süteményei... Leg-utóbb epertortát ettünk nála, de pogácsát is süt, meg káposz-túrós-tejfölös lepényt, jaj, alig várjuk, hogy rá kerüljön a sor, mert há-rom-négy család adja egymásnak a vendéglátó stafétabotot. Az én szememben mindig M. a győztes.

Névnapjaimra söröskorsókat kaptam tőle. Sátoros ünnepekem magam iszom az Arcobrau felir-tából, aminek aranybetűi alatt kék-fehér felírás hirdeti: URWEIS-

Takács Tibor

A boldogság Maldív-szigetein

SE. A kétfejű sasos címer mellett a sörgyár alapítási évszáma: 1567.

Mindezt azért írom ilyen részle-tesen, mert a tárgyakhoz fűződő vonzalma mutatta meg nekem ba-rátom hűségét a világhoz. Az ilyen ember éli az életet, és ami-kor haza-hazátér egy-egy nagy út-járól, elélnk szórja egyszerű fel-veleteit: egy alkonyt Izrael földjé-ről, a Földközi-tenger fölött, pá-lmafák varázsos ujjait a Maldív-szigetéről, behulló fény sugarak-at a milánói domból, Berlin látké-pét a tévortoronyból... Fényeket, varázslatokat, a képbe rejtett köl-tészetet hozza el mindenhonnan.

S mikor lép be a jelenbe a szere-lem?

Tavaly ősszel hívtott fel a ba-rátom, s kisütöttek szavai a telefon-ból.

– Szerelmes vagyok, Tibor-kám... Boldog vagyok! Elmondha-tatlanul boldog.

sal beszéltet jelez a készülék. Lete-szem s abban a pillanatban csöng a készülékem. Ugye, kitaláltad? Ó volt az! Egymásra gondoltunk, két évtized után, egy adott pillanat-ban... Tudom, hogy hiszel a vélet-lenekben. Ezentúl én is. Ilyen nincs! Ami velünk történt, az vala-mi megmagyarázhatatlan.

– S mikor ismerhetjük meg mi is? – kérdeztem.

– Látod, ezt szerettem volna ha-lalni tőled.

– Tudod mit, úgyis mi vagyunk a soros vendéglátók, legközelebb hozd el Ágit is.

– Igazi barát vagy...

Ági jött, belépett a szívünkbe, tetszik, mert közvetlen, kedves, szeretetreméltó, mert illik a bará-tomhoz, remek a formája, nevetős a szeme, vagyis éppen olyan, amilyenről egyszer – évtizedekkel ezelőtt – már álmodozott M. És megállapítottuk, bármilyen ke-

gyetlenül is hangzik, de a volt fele-ség bizony jobban illik barátom-hoz, mint „elődjé”.

Amikor egy pillanatra kettesben maradtunk, megsúgta:

– En olyan szerelmes vagyok, mint soha! Olyan szerelmet élünk át, amiről egyikünk se álmodott.

Aztán elég sokáig nem talál-koztunk.

Telefonon igyekeztünk mindhá-rom családnak megfelelő közös napot találni. Június hozta el a vi-szontlátást. Már hallottam, hogy ki-próbálták, milyen együtt utazni, ket-tesben, miközben a felszérült gye-rekekre a nagymama vigyázott.

Amikor újra találkoztunk, M. és Ági az ajtóban vártak. Csókok, öle-lések. Odabent két gyönyörű gye-rek, a stramm, 14 éves fiú, és a szép és bájos 13 éves kislány – mit kislány, már-már ifjú hölgy – várt ránk, a vendégre.

A barátom e szavakkal mutatta be őket, mikor melléjük állt az édes-anyjuk is:

– A családom! – Majd hozzátet-te: – Az én szép családom!

Eddig is szép s megható a törté-net, két ember egymásra találása e vad világban, hosszú különélés után, de amiről már vacsora után értesültünk (ami előtt sikerült a két szép és céltudatos ifjú ember szívéhez férköznöm, hiszen nem éppen nekik való társaság vol-tunk), igen, a lazacos-gombás elő-étel és a feltálatl nagyszerű sült után, a desszertként kínált eper-torta után jött az est meglepetése: egy levél!

– Tudjátok – emlékeztet vissza barátom –, mielőtt felszálltunk volna a repülőgépre, a két gyerek kezünkbe nyomott egy levelet. – Csak a repülőn szabad kibontanil – kötötték a szívünkre. Na, mi alig vártuk, hogy elolvashassuk – és ezzel megtörve a levéltitkot, kézbe vette a borítékot, kihúzta a levelet, amin piros és kék filctollal írtak oly szép vallomást a gyerekek,

tudják, hogy édesanyjuk oda ér-kezett, ahová mindig is vágyott: a boldogság szigetére. M. mostaná-ban volt a Maldív-szigeteken... Am egyedül, mert Ági nem tart-hatott vele. A munkája, hivatása nem engedte. A fényképeket né-zük s tudjuk, hogy ha ott nem is, de az otthon, a család örök Mal-dív-szigetein ezentúl mindig együtt vannak...

Ilyen még nem volt!

Kulturális és sporttalálkozó Uzsabányán

Első ízben rendezett családi kulturális és sporttalálkozót a Soproni Postaigazgatóság. A rendezvény színhelye az igazgatóság földrajzi középpontja körüli uzsabányai Hubertus Szabadidő Központ volt. A Bauxitbánya Vállalattól bérelt szabadidőcentrum a 84-es főútvonalától egy kilométerre lévő, festői szép erdei tisztáson található. A helyszínnek azért is van jelentősége, hogy a dolgozók és hozzátartozóik oda- és visszazáró útja kevesebbe kerüljön.

Június 8-án szombaton, a reggeli órákban a bejáratnál Kiss József titkárságvezető, Horváth Zoltán szállítási előadó, a cég lelkes szervezője, vala-

Úgy éreztük, hogy a három megyében élő és dolgozó postásainkat jó lenne egyszer egy könnyed találkozóra, kikapcsolódásra összehozni. Ez a hivatásokban ülők, de még a többieknek az egészségét is szolgálja. A kulturális és sportmegmozdulások által közelebb kerülnek egymáshoz a munkatársaim. Biztos vagyok benne, hogy az itt kialakult kapcsolatok, barátságok a későbbiekben a munkavégzésre is jó hatással lesznek.

Öt lövészpatogot a legpuskák golyói. A sportág népszerűségére jellemző, hogy néhányan még hajnali negyed háromkor is lövöldöztek... Két pályán 22 férfi- és nyolc női cs-

végzett lengőtekék azonban szellemesen nyilatkoztak: ők ugyanis engedték, hogy a Major igazgatóval együtt játszó igazgatóságok a harmadikak lehessenek. Mint mondták: szeretnék fizetéseiket kapni, majd kajánul hozzáfűzték, hogy az első helyezett mosonmagyaróváriak és az ezüstérmes várpalotaiak legközelebb megnézhetik a fizetési borítékot.

Egész nap tétlenségmentesen lehetett enni zsíros kenyeret, pogácsát és inni kávét, frissítőket. Ugyancsak ingyenes volt az ebéd és a vacsora. Nagyon ízlett mindenkinek a tapolcai honvédség gulyáságyúiban főtt ebéd és a vacsorára kapott virsli.

Dicséretet érdemelnek a szervezők és segítők. Főképpen Horváth Zoltánt, a tapolcai egyes posta és a soproni üzemi konyha dolgozóit lehet az első között megemlíteni. Az igazgatóság vezetését és optimizmusát is megilleti az elismerés: Medárd napjára merték tenni ezt a szabadtéri összejövetelt.

Eredmények: Kispályás labdarúgás, férfiak: 1. Sopron 1; 2. Tapolca 1; 3. Veszprém 1.

Nők: 1. Várpalota 1; 2. Ajka 2; 3. Sárvár 1 és Tapolca 1 (holtverseny).

Gurítás teke, férfiak, egyéni: 1. Nagy Miklós, Pápa 1; 2.

Major István igazgató

Lengőteke, vegyes csapat: 1. Mosonmagyaróvár 1; 2. Várpalota 1; 3. Sopron, igazgatóság.

Légpuska, férfi, egyéni: 1. Horváth Ferenc, Szombathely, postagarázs; 2. Udvardi Lajos, Győr 2; 3. Gregorics József, Pápa 1.

Női egyéni: 1. Újváriné Németh Klára, Sopron, javítóműhely; 2. Hobok Istvánné, Tapolca 1; 3. Münnich Tiborné, Sopron, gazd. iroda.

Vegyes csapat: 1. Szombathely, garázs; 2. Tapolca 1; 3. Várpalota 1.

Különdíjak: A legjobb férfi futballkapus, góllövő és mérőnyjátékos címet a következők kapták: dr. Jámor László (Sopron 1); Szakács Róbert (Veszprém 1) és Török Bálint (Tapolca 1). A legcsinosabb női focistának a sárvári egyesben dolgozó Hábellér Csillát választották.

Jakab István

Nagy Dezső, Pápa 1; 3. Kovács György, Kőszeg 1.

Nők: 1. Lázár Timea, Győr 1; 2. Kovács Boglárka, Ajka 1; 3. Harkai Beáta, Várpalota 1.

rém 1) és Török Bálint (Tapolca 1). A legcsinosabb női focistának a sárvári egyesben dolgozó Hábellér Csillát választották.

Jakab István

mint Pintér László, az igazgatóság biztosítási termékefelelőse és a többi providenciás munkatársa fogadta az érkezőket.

Két-két autóbussz érkezett Győrből és Sopronból. Egy-egy Kőszeg, Pápa, Mosonmagyaróvár, Szombathely, Zirc, Várpalota és Veszprém irányából. Néhány még visszafordult, hogy a környékbelieket is elhozza. A buszokról leszállók, valamint a gépkocsikkal érkezők kisebb gyermekei apróbb ajándékokat kaptak. A Providencia képviselői a külön a felnőtteknek és külön a gyermekeknek szóló borítékokban egy később megfajtott szellemi vetélkedő kérdéseit adták át.

Tíz órakor, a több mint 800 résztvevő előtt Major István igazgató megnyitotta a rendezvényt. Közvetlenül utána – a terepen sétálgatva – a találkozó ötletéről kérdeztük a direktort:

pat rúgta a bőrlabdát. A gurítás tekében 130 férfi és 65 hölgy ügyeskedett. A lengőtekék számát nem is tudták összeszámolni. A fentiekből következik, hogy az eredményhirdetésekre csak a késő esti órákban kerülhetett sor.

Este hatig gépzene biztosította a hangulatot. Ezt követően a négytagú tapolcai TRT-együttes zenélt, amelynek két tagja is postás. A 800 tombolajegyet vásárló közül kettőszáznak kedvezett a szerencse. Ők különböző használati és ajándéktárgyakat nyertek. A Providencia sátránál 130 gyermek és 200 felnőtt adott le a szellemi vetélkedő megfajtott szellemi vetélkedő kérdéseit adták át.

A sportolók egyértelműen dicsérték a postás játékezők befolyásmentes, korrekt működését. A dobogósoknál hátrébb

Tömegsport a budapesti LF-nél

A budapesti Levélfeldolgozó üzemi szakszervezeti bizottsága munkahelyen kívüli együttlétre – üzemi sportnapra – hívta dolgozóit a közel-múltban.

Géczy Istvánnal, a Levélfeldolgozó üzemi sportegyesületének elnökével erről beszélgettünk.

– Minden évben megtartjuk az üzemi sportnapunkat a PSE Róna utcai sporttelepén – mondja. – Így volt ez idén is.

Számos sportágban verselezve, ügyességi játékokkal színesítve sok-sok dolgozótársunk és családtagjai részvételével telt a sportnap. Jelen voltak a vezetők is. Boross István üzemvezető-helyettes például „főszakácsként” jeleskedett.

– Az üzemi tömegsportnak – folytatja – régi múltja, nagy hagyománya van nálunk. Korábban, hosszú időn át, a velünk „egy fedél alatt” található budapesti 72-es számú postá-

val közös sportegyesületként voltunk ismertek, s csupán tíz évvel ezelőtt vált ketté e két cég sportléte.

– S immár számos sportágban, üzemi bajnokságban szerepelnek igen eredményesen. A postás tömegsportélet jeles képviselőjének számít hosszú idő óta a Levélfeldolgozó üzemi sportegyesülete...

– A sok évtizeddel ezelőtti szerény számú sportágak újjákkal bővültek az idő múlásával: kispályás labdarúgás, röplabda, asztalitenisz, sakk meglete mellett – jóllehet, egy-egy sportág csapata időközben megszűnt létezni – a teke, tájfutás, evezés is a sportéletünk fontos részét jelenti ma már, s jól működő természetbarát-szakosztálya is van üzemünknek. Bemutatásra érdemesek lennének mindahányan. Egy-egy sportágban több csapattal, különböző csoportokban, osztályú bajnokságokban szerepelnek-versenyeznek sportolóink.

– Csak ismételni tudjuk: igen eredményesen. Megszámlálhatatlanul sok elsőséget, helyezést jelentő serleg, kupa, díj fémjelzi a sportélet egy-egy fontosabb állomását. Igazi „érembegyűjtőnek” számít az itteni női focicsapat is...

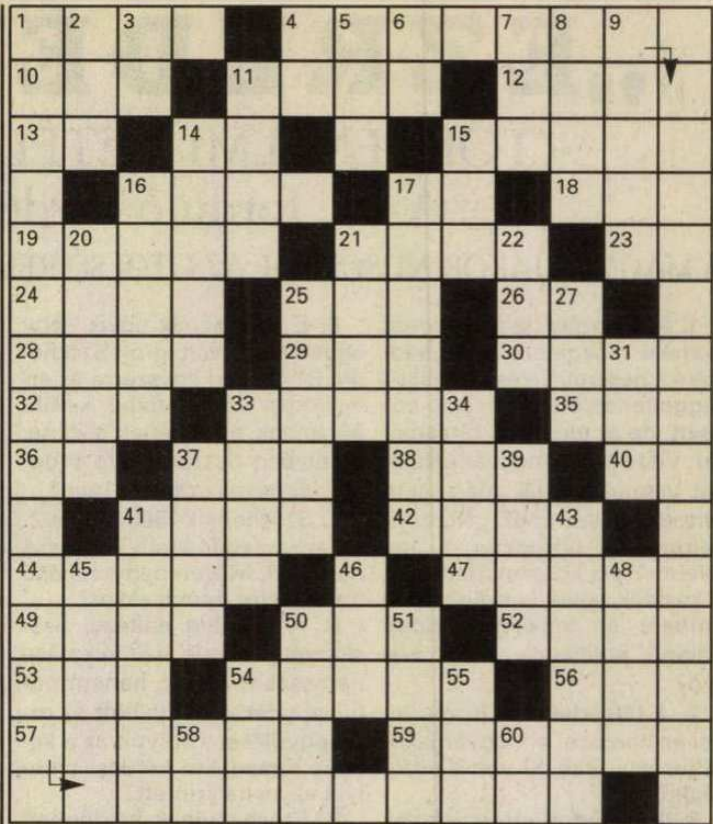
– 1972-ben alakult, lépett a helyi sportéletbe a női focicsapatunk. Időközben persze cserélődött e gárda összetétele, a női labdarúgás a sportéletünk részét jelenti ma is. Sőt úgy tu-

dom – bár tévednék! –, hogy a magyar postának az egyetlen női csapatát mi tudhatjuk magunkénak ma már. Mindenkor jól szerepelnek lányaink a hazai bajnokságban, az utóbbi néhány esztendő sikerszeriájának eddigi csúcsát jelzi az 1988-as esztendő, amikor is 354 csapat részvételével meghirdetett országos kupaviadalon indulva – miskolci döntőn – az első helyen végzett az LF női focicsapata, s kéthetes NSZK-beli jutalomutazáson vehettünk részt.

– Ön régóta sportvezető, s mint tudjuk, e – jobb szó híján – társadalmi tisztséget, önként vállalt feladatot „megszállottan” látta el mindvégig, végzi ma is...

– 1964 óta dolgozom itt az LF-en, a kezdettől részt vállalva az üzemi sportéletből. Aktívan „tömegsportoltam” magam is korábban, s lényegében harminc éve vagyok e sportkörnek, egyesületnek az elnöke... Fő patrónusunk a helyi szakszervezet, de „jól megvagyunk” a gazdasági vezetéssel is. Igaz, nagyobb (anyagi-erkölcsi) támogatásra – ami ugyancsak ránk férne – nemigen számíthatunk sehonnan. A mostani idők sem igazán „kedveznek” a munkahelyi sportnak.

Jandó István

Somlyó György nyári hatosát idézzük: „Vadpiros muskátli, kusza ecetfa s gesztenye árnya borult a teraszra, a hegyoldalon fény és fenyvesek s egy kismadár... csak feljegyzem neked, ahogy a...”

Folytatás a vívz. 4. és a függ. 1. szám alatt. **VÍVZINTES** 1. Omlós sütemény. 4. Az idézet első része. 10. Ausztráliai futómadár. 11. Üdítőital. 12. ... Gusztáv, Kossuth-díjas operarendező volt. 13. Réni-um. 14. Római pénz. 15. Név-elős olasz pénznem. 16. Mün-chen folyója. 17. Az udvarra. 18. Bolgár csúcs. 19. Erős fájt. 20. Szöveftajta. 21. Szöveftajta. 22. Eset centruma. 23. Előkelő. 24. D-vel az elején francia divatcég. 25. Gyilkol. 26. A filmsztár Sommer személyneve (ford.). 27. ... Lanka. 28. ... Talál. 29. Latin szokás (fon.). 30. A földbe kerül. 31. Szólit. 32. Hazai bajnokság. 33. Tengeri hal. 34. Bani egyne-műi. 35. Házis szárnys. 36. Fordított szín. 37. István király megvakította unokatestvér.

– Bánhidi – megvakította unokatestvér.

Beküldendő: a vívz. 4. és a függ. 1. szám alatti megfajtt.

Beküldési határidő: augusztus 10.

Előző rejtvényünk helyes megfejtése: ... csak fürdik benne aranyos tagokkal az óriási nyár.

Előző rejtvényünk helyes megfejtése: ... csak fürdik benne aranyos tagokkal az óriási nyár.

Előző rejtvényünk helyes megfejtése: ... csak fürdik benne aranyos tagokkal az óriási nyár.

Előző rejtvényünk helyes megfejtése: ... csak fürdik benne aranyos tagokkal az óriási nyár.

Előző rejtvényünk helyes megfejtése: ... csak fürdik benne aranyos tagokkal az óriási nyár.

Előző rejtvényünk helyes megfejtése: ... csak fürdik benne aranyos tagokkal az óriási nyár.

Előző rejtvényünk helyes megfejtése: ... csak fürdik benne aranyos tagokkal az óriási nyár.

Előző rejtvényünk helyes megfejtése: ... csak fürdik benne aranyos tagokkal az óriási nyár.

Előző rejtvényünk helyes megfejtése: ... csak fürdik benne aranyos tagokkal az óriási nyár.

Előző rejtvényünk helyes megfejtése: ... csak fürdik benne aranyos tagokkal az óriási nyár.

Előző rejtvényünk helyes megfejtése: ... csak fürdik benne aranyos tagokkal az óriási nyár.

Előző rejtvényünk helyes megfejtése: ... csak fürdik benne aranyos tagokkal az óriási nyár.

Előző rejtvényünk helyes megfejtése: ... csak fürdik benne aranyos tagokkal az óriási nyár.

Előző rejtvényünk helyes megfejtése: ... csak fürdik benne aranyos tagokkal az óriási nyár.

Előző rejtvényünk helyes megfejtése: ... csak fürdik benne aranyos tagokkal az óriási nyár.

Előző rejtvényünk helyes megfejtése: ... csak fürdik benne aranyos tagokkal az óriási nyár.

Előző rejtvényünk helyes megfejtése: ... csak fürdik benne aranyos tagokkal az óriási nyár.

Előző rejtvényünk helyes megfejtése: ... csak fürdik benne aranyos tagokkal az óriási nyár.

Előző rejtvényünk helyes megfejtése: ... csak fürdik benne aranyos tagokkal az óriási nyár.